

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 1. september 2020
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Josephine Gremaud Ro-
senberg
Sagsnr.: 2020-0090-1826
Dok.: 1561326

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 649 (Alm. del), som Folketin-
gets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. januar 2020. Spørgs-
målet er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL).

Nick Hækkerup

/

Jacob Guldborg Rasmussen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 649 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Det fremgår af punkt 15-16 i ”Report to the Danish Government on the visit to Denmark carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 3 to 12 April 2019” at komiteen anbefaler en begrænsning samt øget registrering på detentionsrapport og anholdelsesblad af tilfælde, hvor politiet af efterforskningshensyn forsinker underretningen af pårørende til en anholdt. Vil ministeren i lyset af kritikken tage skridt til at ændre praksis på dette område?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan oplyse, at Justitsministeriet den 18. marts 2010 har udstedt en cirkulæreskrivelse til politi og anklagemyndighed om anholdtes ret til underretning af pårørende mv., kontakt til advokat og nationale repræsentation samt adgang til læge.

Det fremgår af cirkulæreskrivelsens punkt 2.2., at det som den almindelige ordning er fastsat, at politiet uden ugrundet ophold skal give den anholdte lejlighed til at underrette sine nærmeste eller andre relevante personer, f.eks. sin arbejdsgiver, om anholdelsen.

Det fremgår videre af cirkulæreskrivelsen, at den anholdte derfor som hovedregel skal have adgang til at foretage en sådan underretning i umiddelbar tilknytning til, at vedkommende indbringes til politistationen. Praktiske forhold og den anholdtes øjeblikkelige reaktion på en muligt overraskende anholdelse vil i almindelighed tale imod, at underretning gives på et tidligere tidspunkt.

Det fremgår af punkt 2.3. i cirkulæreskrivelsen, at den anholdte helt eller midlertidigt kan nægtes adgang til at foretage den omtalte underretning af pårørende mv., hvis der efter sagens konkrete omstændigheder er grund til at antage, at anholdte vil vanskeliggøre forfølgningen i sagen ved at advare eller påvirke andre eller foranledige spor, genstande eller andet fjernet.

Er det ikke muligt umiddelbart i tilknytning til indbringelsen på politistationen at vurdere risikoen for, at anholdte gennem underretningen vil vanskeliggøre forfølgningen, skal politiet uden ugrundet ophold afklare dette spørgsmål.

Er underretning midlertidigt nægtet af hensyn til foretagelse af bestemte efterforskningskridt, skal disse efterforskningskridt søges gennemført snarest muligt.

Det fremgår af cirkulæreskrivelsens punkt 2.4., at i tilfælde, hvor den anholdte nægtes adgang til at foretage underretning, skal underretningen som udgangspunkt foretages af en polititjenestemand, hvis anholdte ønsker det. Sådant underretning skal i givet fald foretages uden ugrundet ophold, efter at det er afklaret, at den anholdte må nægtes adgang til selv at foretage underretning. Polititjenestemænd, som skal give underretning til pårørende mv., skal underrette den anholdte om resultatet heraf.

Det fremgår videre af punkt 2.5., at underretning ved en polititjenestemand kan undlades i tilfælde, hvor der efter sagens konkrete omstændigheder er bestemte grunde til at antage, at underretning om anholdelsen i sig selv vil vanskeliggøre forfølgningen i sagen, og afgørende hensyn til efterforskningen taler herfor. Efterforskningen skal i givet fald tilrettelægges på en sådan måde, at underretning kan ske uden ugrundet ophold. Underretning ved en polititjenestemand – hvor anholdte ønsker det – kan ikke undlades, efter at den anholdte fremstilles i grundlovsforhør i et offentligt retsmøde.

Endvidere følger det af cirkulæreskrivelsens punkt 2.6., at iagttagelse af ovenstående regler noteres f.eks. ved anførsel i anholdelsesrapporten, detentionsrapport eller i en POLSAS-rapport. Hvis der ikke udarbejdes en anholdelsesrapport eller lignende, skal der i stedet foretages notat i døgnrapporten. Oplysninger, der vedrører underretning, vil typisk blive optaget i en dispositionsrapport i POLSAS, hvor det ved en kode anføres, at den anholdte er vejledt om reglerne, og at den skriftlige vejledning er udleveret, ligesom det anføres, at der er sket underretning. Hvis hensyn til efterforskningen får betydning for den anholdtes ret til underretning, vil der typisk blive udarbejdet en særskilt POLSAS-rapport herom.

Hvis den anholdte efter punkt 2.3. nægtes adgang til underretning, eller hvis underretning efter punkt 2.5. helt undlades, noteres tillige baggrunden herfor. Beslutningen om at nægte eller undlade underretning træffes af den vagthavende eller af den, der leder efterforskningen af sagen.

Der er ikke efter Rigspolitiets vurdering behov for at ændre i disse regler. På baggrund af bemærkningerne fra Den Europæiske Torturkomité vil Rigspolitiet imidlertid indskærpe indholdet af cirkulæreskrivelsen af 18. marts 2010 over for politikredsene.”

Jeg kan henholde mig til Rigspolitiets udtalelse og har noteret mig, at det er den almindelige ordning, at politiet uden ugrundet ophold skal give den anholdte lejlighed til at underrette sine nærmeste eller andre relevante personer om anholdelsen, at dette kun kan undlades i særlige konkrete situationer, og at undladelsen af at give underretning ikke kan ske, efter at den anholdte fremstilles i grundlovsforhør i et offentligt retsmøde, hvilket Rigspolitiet har indskærpet over for politikredsene.

For så vidt angår frihedsberøvelse af udlændinge i medfør af udlændingelovens § 36 henvises der til den samtidige besvarelse af spørgsmål 690 (Alm. del) stillet af Folketingets Retsudvalg.